

Arvioitavat kokonaisuudet: Käsikirurgia

EPA: Potilaan tutkiminen	2
EPA: Hermopinteen kirurginen hoito.....	3
EPA: Perifeerisen hermovamman kirurginen hoito	4
EPA: Koukistajäjännevamman leikkaushoito	6
EPA: Värttinäluun alaosan murtuman hoito	7

Etapit (suoritettavissa ELSA:ssa)

- Elektiivinen käsikirurgia
- Kiireellinen käsikirurgia
- Kirurginen ensiapupäivystys
- Mikrokirurginen leikkaustekniikka
- Osastopotilaan hoitaminen
- Tieteellinen tutkimus
- Toiminta käsikirurgian konsulttina
- Toiminta leikkaussalissa
- Työn kehittäminen

EPA: Potilaan tutkiminen

Arvioitavan kokonaisuuden yläotsikko/kategoria: Toimenpidetaitojen suora arviointi

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa tehdä laadukkaan yläraajan tilankuvauksen, sekä koko tuki- ja liikuntaelimestön tilankuvauksen siinä määrin, mikä on käsikirurgisen leikkaushoidon kannalta tarpeellista. Erikoistuva osaa arvioida vammapotilaan peruselintoimintojen häiriötä ja soveltuvuuden raajaa pelastavaan hätätoimenpiteeseen.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa:

- tehdä yläraajan tilankuvauksen
- arvioida onko autogeeniselle siirteelle edellytykset (iho, jänne, lihas, luu)
- tehdä pre-operatiivisen tutkimuksen
- arvioida traumapotilaan soveltuvuuden raajaa pelastavaan hätäleikkaukseen
- tehdä asianmukaiset sairauskertomusmerkinnät
- arvioida yläraajavamman tai -vaivan merkityksen potilaan henkiseen tilaan
- tunnistaa katastrofionnin ja sen merkityksen potilaan ennusteeseen
- arvioida saavutettavissa olevaa terveyshyötyä (patient rated outcome measure, PROM)

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Yhteistyötaidot

Vuorovaikutustaidot

Johtaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Erikoistuva tutkii potilaan itsenäisesti ja onnistuneesti. Hän osaa lisäksi:

- diagnosoida yleiset käsikirurgiset vammat ja sairaudet
- määrätä kohdennetut jatkotutkimukset löydösten perusteella
- konsultoida tarvittaessa
- hyödyntää tarvittaessa muita tiimin jäseniä ja potilaan omaisia potilaan arvioinnissa
- tehdä tarvittavat potilasasiakirjamerkinnät
- arvioida potilaan oireita ja hoidon terveyshyötyä potilaslähtöisten mittareiden (PROM) avulla

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Potilaiden tutkiminen itsenäisesti, ja erikoislääkärin ohjaamana ensiavussa, ajanvarauspoliklinikalla ja leikkaussalissa.

Arviointimenetelmät

Potilaan tutkiminen ja sairaskertomusmerkinnät arvioidaan (mini-CEX). Tutkimus suoritetaan itsenäisesti, mutta erikoislääkärin valvonnassa. Koko prosessi käydään läpi jälkikäteen.

Kirjallisuus

Principles. In: Green, D. P., & Wolfe, S. W. (2021). *Green's operative hand surgery*. Philadelphia: Elsevier/Churchill Livingstone.

EPA: Hermopinteen kirurginen hoito

Arvioitavan kokonaisuuden yläotsikko/kategoria: Toimenpidetaitojen suora arviointi

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa diagnosoida yläraajan hermopinteen, suunnitella ja toteuttaa ei-kajoavan- ja leikkaushoidon, sekä ohjelmoida jatkohoidon. Erikoistuva osaa myös informoida potilasta sairauden ja hoidon ennusteesta.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa:

- tehdä hermopinteen diagnoosin
- määrätä tarvittavat pre-operatiiviset tutkimukset
- arvioida hoidon kiireellisyyden
- ohjelmoida ei-kajoavan hoidon
- suunnitella ja antaa leikkausvalmisteluohjeet
- leikkauksen vaiheet ja tekniset yksityiskohdat instrumentteineen
- suunnitella jatkohoidon: kipulääkitys, seuranta ja kuntoutus
- konsultoida tarvittaessa
- osaa tunnistaa ja diagnosoida mahdolliset komplikaatiot
- informoida potilaan leikkauksen hyödyistä ja haitoista, sekä jatkohoidosta ja ennusteesta
- toimia vuorovaikutuksessa muun tiimin kanssa poliklinikalla, leikkaussalissa ja vuodeosastolla
- tehdä yhteistyötä muun henkilökunnan ja potilaan omaisten kanssa

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuvan tulee olla tietoinen ja osata tutkia ja hoitaa seuraavat komplikaatiot:

- verenvuoto haavasta
- haavan tulehtuminen tai avautuminen
- tuntopuutos leikkauksen jälkeen
- nivelten liikerajoitus
- kipuoireyhtymä

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Yhteistyötaidot

Vuorovaikutustaidot

Johtaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Erikoistuva tekee leikkauksen itsenäisesti ja onnistuneesti. Hän osaa lisäksi:

- ilmoittaa leikkasasennon
- ilmoittaa leikkauksessa tarvittavat välineet ja instrumentaation
- suunnitella leikkasviiltojen sijainnit
- käsitellä kudoksia asianmukaisesti
- ohjata avustavaa kirurgia/hoitajaa
- suorittaa leikkauksen itsenäisesti ja hallitsee leikkausten vaiheet ja tekniset yksityiskohdat
- välttää riskinottoa ja konsultoi tarvittaessa

- ottaa tarvittaessa muut tiimin jäsenet mukaan potilaan hoitoon ja tilan arviointiin
- antaa jatko- ja seurantaohjeet henkilökunnalle, potilaalle ja/tai vanhemmille
- tehdä tarvittavat potilasasiakirjamerkinnot tulotilanteesta, leikkauksesta ja seurannasta

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Työskentely erikoislääkärinä konsultoiden ja leikkauksissa avustaan. EPA:n leikkaus suoritetaan yhdessä erikoislääkärin kanssa niin monta kertaa, että kouluttaja tietää erikoistuvan itsenäisesti osaavan sen.

Arviointimenetelmät

Arviointi perustuu potilaan tutkimukseen ja toimenpiteen suoritukseen (mini-CEX, DOPS). Toimenpide suoritetaan itsenäisesti, mutta erikoislääkärin valvonnassa ja koko prosessi käydään läpi jälkikäteen.

Kirjallisuus

Compression neuropathies. Green, D. P., & Wolfe, S. W. (2021). *Green's operative hand surgery*. Philadelphia: Elsevier/Churchill Livingstone.

EPA: Perifeerisen hermovamman kirurginen hoito

Arvioitavan kokonaisuuden yläotsikko/kategoria: Toimenpidetaitojen suora arviointi

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa diagnosoida perifeerisen hermovamman, suunnitella ja toteuttaa jatkotutkimukset ja leikkaushoidon, sekä ohjelmoida jatkohoidon ja kuntoutuksen. Erikoistuva osaa myös informoida potilasta ennusteesta ja hoidosta.

Määritelmä ja rajoitukset

Ei sisällä:

-olkahermopunoksen vammoja

Erikoistuva osaa:

- tehdä diagnoosin yläraajan perifeerisestä hermovammasta
- määrätä tarvittavat pre-operatiiviset tutkimukset
- arvioida hoidon kiireellisyyden
- ohjelmoida konservatiivisen hoidon
- suunnitella ja antaa leikkausvalmisteluohjeet
- määrätä antibioottihoidon
- leikkauksen vaiheet ja tekniset yksityiskohdat instrumentteineen
- suunnitella jatkohoidon: kipulääkitys, seuranta ja kuntoutus
- konsultoida tarvittaessa
- osaa tunnistaa ja diagnosoida mahdolliset komplikaatiot

- informoida potilaan leikkauksen hyödyistä ja haitoista, sekä jatkohoidosta ja ennusteesta
- toimia vuorovaikutuksessa muun tiimin kanssa poliklinikalla, leikkaussalissa ja vuodeosastolla
- tehdä yhteistyötä muun henkilökunnan ja potilaan omaisten kanssa

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuvan tulee olla tietoinen ja osata tutkia ja hoitaa seuraavat komplikaatiot:

- verenvuoto haavasta
- haavan tulehtuminen tai avautuminen
- hermon epänormaali toipuminen leikkauksen jälkeen
- nivelten liikerajoitus
- kipuoireyhtymä

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Yhteistyötaidot

Vuorovaikutustaidot

Johtaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Erikoistuva tekee leikkauksen itsenäisesti ja onnistuneesti. Hän lisäksi osaa:

- ilmoittaa leikkausasennon
- ilmoittaa leikkauksessa tarvittavat välineet ja instrumentaation
- määrätä tarvittaessa antibioottiprofylaksian
- suunnitella leikkausviiltojen sijainnit
- käsitellä kudoksia asianmukaisesti
- ohjata avustavaa kirurgia/hoitajaa
- suorittaa leikkauksen itsenäisesti ja hallitsee leikkausten vaiheet ja tekniset yksityiskohdat
- välttää riskinottoa ja konsultoi tarvittaessa
- ottaa tarvittaessa muut tiimin jäsenet mukaan potilaan hoitoon ja tilan arviointiin
- antaa jatkohoito- ja seurantaohjeet henkilökunnalle, potilaalle ja/tai vanhemmille
- tehdä tarvittavat potilasasiakirjamerkinnot tulotilanteesta, leikkauksesta ja seurannasta

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Työskentely erikoislääkärinä konsultoiden ja leikkauksissa avustuen. EPA:n leikkaus suoritetaan yhdessä erikoislääkärin kanssa niin monta kertaa, että kouluttaja tietää erikoistuvan itsenäisesti osaavan sen.

Arviointimenetelmät

Arviointi perustuu potilaan tutkimukseen ja toimenpiteen suoritukseen (mini-CEX, DOPS).

Toimenpide suoritetaan itsenäisesti, mutta erikoislääkärin valvonnassa ja koko prosessi käydään läpi jälkikäteen.

Kirjallisuus

Nerve repair. In: Green, D. P., & Wolfe, S. W. (2021). *Green's operative hand surgery*. Philadelphia: Elsevier/Churchill Livingstone.

EPA: Koukistajäjännevamman leikkaushoito

Arvioitavan kokonaisuuden yläotsikko/kategoria: Toimenpidetaitojen suora arviointi

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa diagnosoida sormen koukistajäjännevamman, suunnitella ja toteuttaa korjausleikkauksen, sekä ohjelmoida jatkohoidon ja kuntoutuksen. Erikoistuva osaa myös informoida potilasta ennusteesta.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa:

- tehdä diagnoosin koukistajäjännevammasta
- määrätä tarvittavat pre-operatiiviset tutkimukset
- arvioida hoidon kiireellisyyden
- suunnitella ja antaa leikkausvalmisteluohjeet
- määrätä antibioottihoidon
- leikkauksen vaiheet ja tekniset yksityiskohdat instrumentteineen
- suunnitella jatkohoidon: kipulääkitys, seuranta ja kuntoutus
- konsultoida tarvittaessa
- osaa tunnistaa ja diagnosoida mahdolliset komplikaatiot
- informoida potilaan leikkauksen hyödyistä ja haitoista, sekä jatkohoidosta ja ennusteesta
- toimia vuorovaikutuksessa muun tiimin kanssa poliklinikalla, leikkaussalissa ja vuodeosastolla
- tehdä yhteistyötä muun henkilökunnan ja potilaan omaisten kanssa

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuvan tulee olla tietoinen ja osata tutkia ja hoitaa seuraavat komplikaatiot:

- verenvuoto haavasta
- haavan tulehtuminen tai avautuminen
- tuntu puutos leikkauksen jälkeen
- jännesauman pettäminen
- arpikiinnikkeiden muodostuminen
- nivelten liikerajoitus
- kipuoireyhtymä

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Yhteistyötaidot

Vuorovaikutustaidot

Johtaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Erikoistuva tekee leikkauksen itsenäisesti ja onnistuneesti. Hän lisäksi osaa:

- ilmoittaa leikkauksen asennon
- ilmoittaa leikkauksessa tarvittavat langat ja välineet
- määrätä tarvittaessa antibioottiprofylaksian
- suunnitella leikkauksiin sijainnit
- käsitellä kudoksia asianmukaisesti
- ohjata avustavaa kirurgia/hoitajaa
- suorittaa leikkauksen itsenäisesti ja hallitsee leikkausten vaiheet ja tekniset yksityiskohdat
- välttää riskinottoa ja konsultoi tarvittaessa
- ottaa tarvittaessa muut tiimin jäsenet mukaan potilaan hoitoon ja tilan arviointiin
- antaa jatko- ja seurantaohjeet henkilökunnalle, potilaalle ja/tai vanhemmille
- tehdä tarvittavat potilasasiakirjamerkinnot tulotilanteesta, leikkauksesta ja seurannasta

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Työskentely erikoislääkärinä konsultoiden ja leikkauksissa avustuen. EPA:n leikkaus suoritetaan yhdessä erikoislääkärin kanssa niin monta kertaa, että kouluttaja tietää erikoistuvan itsenäisesti osaavan sen.

Arviointimenetelmät

Arviointi perustuu potilaan tutkimukseen ja toimenpiteen suoritukseen (mini-CEX, DOPS).

Toimenpide suoritetaan itsenäisesti, mutta erikoislääkärin valvonnassa ja koko prosessi käydään läpi jälkikäteen.

Kirjallisuus

Flexor tendon injury. In: Green, D. P., & Wolfe, S. W. (2021). *Green's operative hand surgery*. Philadelphia: Elsevier/Churchill Livingstone.

EPA: Värttinäluun alaosan murtuman hoito

Arvioitavan kokonaisuuden yläotsikko/kategoria: Toimenpidetaitojen suora arviointi

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa diagnosoida värttinäluun murtuman, suunnitella ja toteuttaa konservatiivisen ja leikkaushoidon, sekä ohjelmoida jatkohoidon ja kuntoutuksen. Erikoistuva osaa myös informoida potilasta ennusteesta.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa:

- tehdä diagnoosin värttinäluun alaosan murtumasta
- määrätä tarvittavat pre-operatiiviset tutkimukset
- arvioida hoidon kiireellisyyden
- ohjelmoida konservatiivisen hoidon
- suunnitella ja antaa leikkausvalmisteluohjeet
- määrätä tarvittaessa antibioottihoidon
- leikkauksen vaiheet ja tekniset yksityiskohdat instrumentteineen

- suunnitella jatkohoidon: kipulääkitys, seuranta ja kuntoutus
- konsultoida tarvittaessa
- osaa tunnistaa ja diagnosoida mahdolliset komplikaatiot
- informoida potilaan leikkauksen hyödyistä ja haitoista, sekä jatkohoidosta ja ennusteesta
- toimia vuorovaikutuksessa muun tiimin kanssa poliklinikalla, leikkaussalissa ja vuodeosastolla
- tehdä yhteistyötä muun henkilökunnan ja potilaan omaisten kanssa

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuvan tulee olla tietoinen ja osata tutkia ja hoitaa seuraavat komplikaatiot:

- huonosti sopiva kipsi
- verenvuoto haavasta
- haavan tulehtuminen tai avautuminen
- tuntuu puutos leikkauksen jälkeen
- nivelten liikerajoitus
- kipuoireyhtymä

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Yhteistyötaidot

Vuorovaikutustaidot

Johtaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Erikoistuva tekee leikkauksen itsenäisesti ja onnistuneesti. Hän lisäksi osaa:

- ilmoittaa leikkauksen
- ilmoittaa leikkauksessa tarvittavat välineet ja instrumentaation
- määrätä tarvittaessa antibioottiprofylaksian
- suunnitella leikkauksien sijainnit
- käsitellä kudoksia asianmukaisesti
- ohjata avustavaa kirurgia/hoitajaa
- suorittaa leikkauksen itsenäisesti ja hallitsee leikkausten vaiheet ja tekniset yksityiskohdat
- välttää riskinottoa ja konsultoi tarvittaessa
- ottaa tarvittaessa muut tiimin jäsenet mukaan potilaan hoitoon ja tilan arviointiin
- antaa jatko- ja seurantaohjeet henkilökunnalle, potilaalle ja vanhemmille
- tehdä tarvittavat potilasasiakirjamerkinnot tulotilanteesta, leikkauksesta ja seurannasta

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Työskentely erikoislääkärinä konsultoiden ja leikkauksissa avustuen. EPA:n leikkaus suoritetaan yhdessä erikoislääkärin kanssa niin monta kertaa, että kouluttaja tietää erikoistuvan itsenäisesti osaavan sen.

Arviointimenetelmät

Arviointi perustuu potilaan tutkimukseen ja toimenpiteen suoritukseen (mini-CEX, DOPS).

Toimenpide suoritetaan itsenäisesti, mutta erikoislääkärin valvonnassa ja koko prosessi käydään läpi jälkikäteen.

Kirjallisuus

Distal radius fractures. In: Green, D. P., & Wolfe, S. W. (2021). *Green's operative hand surgery*. Philadelphia: Elsevier/Churchill Livingstone.